

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Фізико-технічний інститут

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №3
з дисципліни
«Криптографія»
на тему: «Криптоаналіз афінної біграмної підстановки»

Виконали:
студентки 3 курсу ФТІ
групи ФБ-84
Гузієнко Вікторія та Ляшко Маргарита
Перевірили:
Чорний О.
Савчук М. М.
Завадська Л. О.

Завдання:

Мета роботи:

Набуття навичок частотного аналізу на прикладі розкриття моноалфавітної підстановки; опанування прийомами роботи в модулярній арифметиці.

Порядок виконання роботи:

0. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.
1. Реалізувати підпрограми із необхідними математичними операціями: обчисленням оберненого елементу за модулем із використанням розширеного алгоритму Евкліда, розв'язуванням лінійних порівнянь. При розв'язуванні порівнянь потрібно коректно обробляти випадок із декількома розв'язками, повертаючи їх усі.
2. За допомогою програми обчислення частот біграм, яка написана в ході виконання комп'ютерного практикуму №1, знайти 5 найчастіших біграм запропонованого шифртексту(за варіантом).
3. Перебрати можливі варіанти співставлення частих біграм мови та частих біграм шифртексту (розглядаючи пари біграм із п'яти найчастіших). Для кожного співставлення знайти можливі кандидати на ключ (a, b) шляхом розв'язання системи (1).
4. Для кожного кандидата на ключ дешифрувати шифртекст. Якщо шифртекст не є змістовним текстом російською мовою, відкинути цього кандидата.
5. Повторювати дії 3-4 доти, доки дешифрований текст не буде змістовним.

Хід роботи:

- 1 Перед початком виконання роботи ми уважно ознайомились з теоретичними відомостями та методичними вказівками до виконання лабораторної роботи;
Обговорили план виконання лабораторної роботи та визначили варіант згідно вказівок(Варіант 7).
- 2 Реалізували підпрограми із необхідними математичними операціями: обчисленням оберненого елементу за модулем із використанням розширеного алгоритму Евкліда, розв'язуванням лінійних порівнянь. (Також врахували варіант за якого лінійне порівняння має декілька розв'язків.)
- 3 Визначили 5 найчастіших біграм шифротексту варіанту 7 (табл. 1);
Та знайшли кандидатів на ключ.
- 4 Для кожного знайденого кандидата на ключ дешифрували текст та зробили перевірку(чи є змістовним текстом російською мовою). Перевірку здійснили шляхом розрахунку індексу відповідності, для кожного з отриманих після дешифрування текстів (індекс відповідності мав бути більшим за 0.055). Для підтвердження коректності обраного методу в табл. 2 наведені деякі значення ключів і індекси відповідності для текстів, що були розшифровані з цими ключами.
З таблиці видно, що індекс відповідності для тексту, що був розшифрований з вірним ключем, наближається до теоретичного та значно більший за індекси відповідності для текстів розшифрованих з хибними ключами.

Табл.1: П'ять найчастіших біграм шифртексту

№	Біграма
1	цл
2	ял
3	ае
4	ле
5	чо

Табл. 2: Значення ключів і індекси відповідності для текстів, що були розшифровані з цими ключами

Key	I(X)
(200 , 900)	0.05508408250098322
(899 , 848)	0.038838537224361175
(606 , 46)	0.03942416557081949
(761 , 139)	0.044516042833873296
(255 , 102)	0.03869592738256094
(317 , 195)	0.03839218745532289
(455 , 309)	0.0386213308551899
(606 , 294)	0.0411630855772869

Шифрований текст(Варіант 7)

[illegible]

Розшифрований текст

[illegible]

<p>затиййуйвичьдмэбдцялшаниуошулобяфьбацкфцмюэзыкюцкфленсядыфрцкскоуйрлщегмююая ййугугфклиуулиуцноюфюхевюфйвеасаччочпцлхулбщлербноулехебрбнллийжшбцвбошьййшк гбазошоффййжлнэзажкюмиуэфцщщюйюэщйщлгшеээнзрцщчлвгйтхйщлхэзыгмжуэбоаанаф щлйрзажбщйрмфллжлпфцлунчътфшщюйлфгййшщлпаюеюэбщзаяйрлцфунбсфхаечыэнзхоцжсаы итсолыймйсфолкцулхзобнцзеасеелгйхьечцщцюхьашцмцжбщюйзльйщбфлбиоптиилвбцьдмэбьто флйжлмллакнцлщцебдасцциййфлципрулхноцьлцеуэбзитсноэзымноувцлфцлчеебшуустиофоббэж фллгувешщлрээлещянхезавцлэяйжлгйюйулэйбэымнлещянхекскеаелыизаьтвбшабцллийшгбцьд мэбтыпальаоэаопкечодпбещфилхнзаюагаеявафщцжцьфщжйфллекюдтрийуувьцлйубисасмхеш щиежцьюцжяаццлэйщцебфьлщвьопцлсаяпаусхлджисаетиййбиноюаьюеэропбечэфюжлвлмфчлхмти вьтеаехйшйжшттийвьцлаешифюыэтйшйхуьсоцялшащбнфвлллощииичьцлнсшзйшэййебнцлоблф бцлтайьрюзанфвлгфыэаьпфкэейбищцлшзчйжйнэбоебхсээщашцяаюеелжлолщвлшбйюеризаь шццфйфилозрлллыэмпэфьуфбвсдмшйлептсфхутаоцйечоююлщвлшбсфялйшлщлмелнэымвьаьп обюэпухйрлнпальаьпыобулхсжйпщвьйлвлфлсщцежаехзъткбхйдююефцинзэкюрибтобчбк лвлнфюувлфбрцопыхихеяашцмлрлнйщфгйлщйщэбиушйьтошэйсефюгбобоьагмйхлрсаетиагозбизэ щцюеисбищцсуьнюб</p>	<p>нянизавтранипослеоншелопьяненныйсосвоейтяжелойношейазанимплылипчелыизапахдиког говиноградианослепительноелетонапальцахвспухалиблаженнымемозолирукионемелиионспоты алсятакчтоотецдажесхватилегозаплечоненадопробормоталдугласяничегояотличносправлюс ещедобрыхполчасаноощуцалрукаминогамиспинойтравуикорниканникоручтословноотпеч еталисьнаеготелепоцемногоутпечатокэтотстиралсятаялускользалдугласшелидумалобэтомабр жатиомлчаливыйотецшлипозадипредоставляемуодинупролагатыпутьсквозьлескнеправдопо добнойцеликшоссекогороеприведетихобратновгородивотггородвтотжеденьиешеднооткрове ниедедушкастоялнаширокомпарадномкрыльцеиточнокапитаноглядывалширокиенедвижные просторыпереднимраскинулосьлетоонвопрошалветеринедостижимовысокоенебоилужайкут естоялидугласитомивопрошалитолькоегоодногодедушкаионужесозрелидедушкаиоскребпод бородокпятьсоттысячадажедветысячинавернякададахорошийурожайсобиратьтьлегкособерите всеплачудесятьцентовзакаждыймешоккоторыйвыпринесетекпрессуураа</p>
Значення ключа	
<p>КЛЮЧ: (200 , 900) I(X)= 0.05508408250098322</p>	

Висновки:

Під час виконання лабораторної роботи на прикладі розкриття моноалфавітної підстановки ми набули навичок частотного аналізу та опанували прийоми роботи в модулярній арифметиці. А саме, в ході виконання цієї лабораторної роботи ми навчились дешифрувати текст отриманий в результаті шифрування за допомогою афінної підстановки біграм відкритого тексту; реалізували підпрограми для обчислення оберненого елемента та розв'язання лінійних порівнянь; реалізували автоматичний розпізнавач російської мови.